

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 22 maja 1939 r.

Nr 46

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA

Poz.: 295—Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie określenia norm oraz terminów wypłaty zasiłków dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową 789

OBWIESZCZENIA MINISTRA

Poz.: 296—Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego 789
297—Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych 800

295

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 maja 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie określenia norm oraz terminów wypłaty zasiłków dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową.

Na podstawie art. 15 ust. (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 226) nagłówek rubryki czwartej tabeli otrzymuje brzmienie:

„W miejscowościach od 25.000 do 50.000 mieszkańców (kat. III)“.

(2) Dla miejscowości powyżej 50.000 mieszkańców zostaje ustanowiona IV kategoria, w której dzienna norma zasiłkowa wynosi:

- a) jeżeli do zasiłku uprawniona jest tylko jedna osoba — 110 gr
  - b) jeżeli do zasiłku uprawnione są dwie osoby — 130 gr
  - c) jeżeli do zasiłku uprawnione są trzy lub więcej osób — 150 gr.
- (3) W ostatnim ustępie § 1 wyrazy: „oraz w m. Gdyni“ zostają skreślone.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 21 maja 1939 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

296

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1939 r.

o ogłoszeniu jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 24 marca 1939 r. o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 142) ogłaszam jednolity tekst statutu Banku Polskiego

(Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 455) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych tą ustawą.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Załącznik do obw. Min. Skarbu z dnia
2 maja 1939 r. (poz. 296).

STATUT BANKU POLSKIEGO.

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Celem utrzymania stałości pieniądza oraz regulowania obiegu pieniężnego i kredytu, zawiązuje się na podstawie niniejszego statutu spółka akcyjna pod nazwą „Bank Polski”, wyposażona przez Państwo w przywilej emisji biletów bankowych i nazywana w niniejszym statucie Bank.

Art. 2.

Bank jest osobą prawną i ma prawo używania pieczęci z godłem państwowym i z napisem w otoku „Bank Polski”.

Art. 3.

Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa. Działalność Banku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i może być rozszerzona na mocy odpowiednich układów, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, na terytoria włączone do polskiego obszaru celnego.

Bank może na podstawie uchwały Rady Banku otwierać i związać Oddziały i Zastępstwa (placówki inkasowe); uchwała Rady w przedmiocie otwarcia lub zwińnięcia Oddziału wymaga zgody Ministra Skarbu.

II. Kapitał zakładowy i akcje Banku.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto milionów złotych; składa się z 1.000.000 akcji po 100 złotych.

Art. 5.

Akcje Banku są imienne lub na okaziciela. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonariuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku są opatrzone numerami porządkowymi, pieczęcią Banku i podpisami Prezesa i Naczelnego Dyrektora. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Akcje imienne są wydawane jedynie w odcinkach zbiorowych nie niższych od 10 akcji. Akcje na okaziciela są wydawane w odcinkach po jednej akcji lub, na podstawie uchwały Rady Banku, w odcinkach zbiorowych.

Za zgodą Prezesa Banku akcje na okaziciela mogą być zamienione na akcje imienne.

Art. 6.

Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponowy na otrzymywanie dywidendy w ciągu lat 20 oraz talon, za którego zwrotem po upływie

lat 20 wydaje się nowy arkusz kuponowy i nowy talon. Na talonie oznacza się numer akcji, na kuponach zaś numer akcji oraz lata w porządku kolejnym. Kupon i talon winny być opatrzone graficznie wykonanym podpisem Naczelnego Dyrektora.

Art. 7.

Zmiana własności akcji imiennej następuje na mocy przelewu.

Wpisanie zmiany własności akcji imiennej w księdze akcjonariuszów wymaga ponadto zgody Prezesa Banku.

Art. 8.

Właściciel utraconej akcji imiennej może wystąpić do Banku z pisemnym wnioskiem o jej unieważnienie i wydanie mu nowej. We wniosku należy uwiarogodnić fakt utraty akcji i okoliczności, w jakich została utracona.

Bank ogłasza o utracie akcji w Monitorze Polskim, wzywając posiadacza lub inne osoby, roszczące sobie prawa do utraconej akcji, aby przed upływem trzech miesięcy od daty ogłoszenia okazali ją Bankowi lub zgłosili umotywowane sprzeciwu przeciwko jej unieważnieniu.

Jeżeli w ciągu terminu trzymiesięcznego od daty ogłoszenia o utracie akcji nikt się nie zgłosi z akcją ani nie wniesie sprzeciwu, wówczas Bank ogłosi w Monitorze Polskim o unieważnieniu akcji i wyda wnioskodawcy nową akcję imienną wraz z talonem i niepłatnymi kuponami, opatrzoną tym samym numerem i wzmiarką, że została wydana w zamian unieważnionej.

Koszty tego postępowania oraz koszty sporządzenia nowej akcji ponosi właściciel utraconej akcji.

W razie zgłoszenia sprzeciwu Bank odeśle strony na drogę sądową.

Unieważnienie akcji na okaziciela przeprowadza się według ogólnych przepisów prawnych.

Art. 9.

Opłaty na rzecz Banku za wpisanie do księgi akcjonariuszów lub za wydanie nowych akcji w zamian utraconych określa Rada Banku.

Art. 10.

Dywidendę wypłaca się za przedstawieniem kuponów w terminie, oznaczonym przez Walne Zebranie.

Prawo do dywidendy za kupony, nie przedstawione do opłaty w ciągu 10 lat od ich płatności, ulega przedawnieniu.

III. Władze Banku.

A. Walne Zebranie.

Art. 11.

Akcjonariusze, zapisani w księgach Banku, korzystają z przysługującego im prawa

uczestniczenia w sprawach Banku przez Walne Zebranie.

Art. 12.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

- a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków;
- b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalenie dla nich wynagrodzenia;
- c) sprawy wniesione przez Radę Banku;
- d) powiększanie kapitału zakładowego;
- e) inne zmiany statutu;
- f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 13.

Walne Zebrania bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada Banku raz do roku przed upływem marca, przede wszystkim dla spraw, wskazanych w punktach a) i b) art. 12.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada:

- a) na podstawie własnej uchwały;
- b) na żądanie Prezesa Banku;
- c) na żądanie akcjonariuszów Banku, którzy reprezentują co najmniej $\frac{1}{4}$ część akcji, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu.

W wypadkach, przewidzianych w punktach b) i c), winny być Radzie, jednocześnie z żądaniem zwołania Walnego Zebrania, przedstawione sprawy, które mają być wniesione na Walne Zebranie. Sprawy na Walne Zebranie wnosi Rada wraz z własnym wnioskiem.

Nadzwyczajne Walne Zebranie winno być zwołane najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia Prezesowi Banku odnośnego żądania.

Art. 14.

Wnioski akcjonariuszów, którzy reprezentują co najmniej $\frac{1}{10}$ część akcji, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu, winny być umieszczone na porządku dziennym Walnego Zebrania, jeśli złożone zostały Radzie na 4 tygodnie przed jego terminem.

Art. 15.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zebrania umieszcza się wraz z porządkiem obrad w Monitorze Polskim, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem.

W razie nadzwyczajnych wypadków Walne Zebranie może być zwołane przez Prezesa Ban-

ku drogą ogłoszenia w Monitorze Polskim, zamieszczonego na 3 dni przed terminem i powtórzonego co najmniej w pięciu pismach polskich na widocznym miejscu.

Art. 16.

Do uczestniczenia w Walnym Zebraniu uprawnieni są tylko właściciele akcji imiennych, którzy:

- a) są zapisani w księgach Banku jako właściciele akcji co najmniej od 4 miesięcy przed terminem Zebrania, przy czym Bank może żądać przed wydaniem karty wstępu złożenia dowodu posiadania akcji;
- b) posiadają zdolność do działań prawnych;
- c) nie są pozbawieni praw obywatelskich i co do których majątku nie jest wdrożone postępowanie upadłościowe.

Art. 17.

Prawo jednego głosu na Walnym Zebraniu daje każde 10 akcji, jednakże nikt nie może mieć więcej niż 1.000 głosów.

Art. 18.

Każdy akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, może wykonywać swoje prawa przez pełnomocnika.

Pełnomocnikiem osoby fizycznej może być tylko akcjonariusz uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, lecz nikt nie może posiadać więcej niż 1.000 głosów razem z własnymi.

Pełnomocnikiem osoby prawnej może być osoba, wskazana piśmiennie przy zgłaszaniu się o kartę wstępu, bez względu na to, czy jest akcjonariuszem Banku.

Każdemu akcjonariuszowi wolno mieć tylko jednego pełnomocnika.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania na Walnym Zebraniu są wolne od opłat stemplowych.

Pełnomocnictwa wystawia się w formie listu do Dyrekcji Banku Polskiego, podpisanego własnoręcznie pełnym imieniem i nazwiskiem akcjonariusza.

Art. 19.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia na Walnym Zebraniu winny być przedstawione Dyrekcji Banku w Warszawie najpóźniej na siedem dni przed terminem Zebrania dla wpisania na listę upoważnionych do głosowania i przygotowania kart wstępu z oznaczeniem ilości głosów.

Akcjonariusze otrzymują karty wstępu na podstawie zapisów w księdze akcjonariuszów. Wydawanie kart wstępu rozpoczyna się na dwa tygodnie przed terminem Zebrania i przerywa się na trzy dni przed Zebraniem.

W razie zwołania Walnego Zebrania w sposób, przewidziany w drugim ustępie art. 15, wy-

dawanie kart wstępu przerywa się dopiero w przeddzień Walnego Zebrania.

Art. 20.

Pełnomocnikiem Skarbu Państwa jako akcjonariusza Banku na Walnym Zebraniu jest osoba wskazana piśmiennie przez Ministra Skarbu przed rozpoczęciem Zebrania.

Art. 21.

Uchwały Walnego Zebrania są ważne, gdy biorą w nim udział akcjonariusze, którzy reprezentują co najmniej 1/5 część akcji uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu, jednakże do rozstrzygnięcia spraw, dotyczących powiększenia kapitału zakładowego, zmian w statucie, a także likwidacji Banku, potrzebna jest obecność reprezentantów co najmniej połowy akcji, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu. W razie braku kompletu ma być w przeciągu 14 dni zwołane powtórne Walne Zebranie, którego uchwały są ważne bez względu na ilość obecnych. Na powtórny Zebraniu mogą być rozpatrywane tylko sprawy umieszczone na porządku obrad Zebrania, które do skutku nie doszły.

Art. 22.

Na Walnym Zebraniu przewodniczy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności członek Rady z wyboru, wyznaczony przez Ministra Skarbu (art. 39). Protokół Zebrania prowadzi sekretarz powołany przez przewodniczącego.

Art. 23.

Uchwały Walnego Zebrania zapadają prostą większością głosów z wyjątkiem uchwał w sprawach, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, które wymagają większości 2/3 obecnych głosów oraz wyborów, przy których za wybranych należy uważać tych, którzy otrzymali więcej niż połowę obecnych głosów. Przy wyborach w razie potrzeby zarządza się głosowanie ściślejsze. W razie równości głosów w tym wypadku rozstrzyga losowanie.

Przy wyborach do Komisji Rewizyjnej akcjonariusze, rozporządzający 1/5 częścią głosów na Walnym Zebraniu, mają prawo wyboru jednego członka i jego zastępcy, lecz wówczas nie uczestniczą w wyborach pozostałych członków i ich zastępców.

B. Rada Banku.

Art. 24.

Rada Banku nadaje ogólny kierunek działalności Banku, nadzoruje czynności organów wykonawczych Banku i jest uprawniona do rozstrzygnięcia wszystkich spraw, które nie są zastrzeżone na rzecz Walnego Zebrania.

W szczególności do obowiązków Rady należy:

- a) wybór Naczelnego Dyrektora oraz innych członków Dyrekcji i przedstawia-

nie ich do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu;

- b) wydawanie przepisów o prawach i obowiązkach Dyrekcji oraz wyznaczanie norm jej wynagrodzenia;
- c) mianowanie członków Komitetów Dyskontowych;
- d) zatwierdzanie budżetu wydatków Banku, zestawionego przez Dyrekcję;
- e) ustalanie wysokości stopy dyskontowej oraz stawek procentowych i prowizyjnych Banku;
- f) decydowanie o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości (art. 56 i art. 57) oraz o braniu udziału w przedsiębiorstwach, wymienionych w art. 56;
- g) składanie sprawozdań rocznych Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia.

Art. 25.

Rada Banku składa się z Prezesa Banku, mianowanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 35), oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregośkolwiek z członków Rady lub zastępców.

W razie ustąpienia członka Rady lub zgłoszenia przez Ministra Skarbu sprzeciwu przeciwko wyborowi któregośkolwiek członka Rady, wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka Rady aż do najbliższego Zwyczajnego Walnego Zebrania.

Obok członków Rady z wyboru wchodzi z urzędu do Rady Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza (art. 45).

Art. 26.

Corocznie ustępuje czterech członków Rady według starszeństwa wyboru; przy równości starszeństwa rozstrzyga losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Jeżeli przed terminem Zwyczajnego Walnego Zebrania ustąpi którykolwiek z członków Rady z wyboru, odnowienie składu Rady na najbliższym Zwyczajnym Walnym Zebraniu odbędzie się w ten sposób, że według starszeństwa wyboru ustąpi tylko tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia liczby ustępujących do czterech.

Jeżeli liczba członków Rady z wyboru zmniejszy się o więcej niż o czterech członków, Zwyczajne Walne Zebranie wybierze tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia do liczby dwunastu.

Art. 27.

Każdy członek Rady z wyboru winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać w de-

pozycie Banku co najmniej 100 akcji, zapisanych na jego własne nazwisko.

Art. 28.

Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie.

Art. 29.

Członkami Rady nie mogą być posłowie, senatorowie, wojskowi w służbie czynnej, ani urzędnicy państwowi. Członkowie Rady muszą odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Członek Rady, który stracił prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu lub warunki wybieralności do Rady, przestaje być członkiem Rady.

Art. 30.

Radę zwołuje Prezes Banku przynajmniej raz na miesiąc, drogą piśmiennych lub telegraficznych zawiadomień.

Na żądanie czterech członków Rady, Rada winna być zwołana w przeciągu tygodnia.

Art. 31.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności członek Rady z wyboru, wyznaczony przez Ministra Skarbu (art. 39).

Posiedzenie jest zdolne do uchwał, o ile oprócz przewodniczącego jest obecnych co najmniej 7 członków.

Art. 32.

Uchwały Rady zapadają prostą większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33.

Protokół posiedzeń Rady prowadzi osoba wyznaczona przez Prezesa.

Każdy z członków Rady może zaznaczyć w protokole swoje odrębne zdanie.

Art. 34.

Rada Banku ustala, jakie osoby i w jaki sposób podpisują zobowiązania, dokumenty i korespondencję Banku.

Spis osób, upoważnionych do podpisywania za dany Wydział Dyrekcji lub Oddział Banku, umieszcza się na widocznym miejscu w danym Wydziale Dyrekcji lub Oddziale.

C. Prezes Banku.

Art. 35.

Prezesa Banku mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów na okres pięciu lat. Po upływie tego terminu Prezes może być mianowany ponownie

Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem, sprawować żadnego płatnego państwowego lub komunalnego urzędu, zajmować żadnego płatnego prywatnego stanowiska, należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa ani też być spółnikiem spółki jawnej lub komandytowej; poza tym musi odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Przepisy niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Art. 36.

Prezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszy Banku, ustalone przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Art. 37.

Prezes Banku może być usunięty przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów, gdy nie wypełnia swych obowiązków lub nie jest zdolny do ich pełnienia lub utraci warunki określone artykułem 35. Wniosek Rady Ministrów winien być oparty na orzeczeniu Komisji, powołanej na żądanie Ministra Skarbu, składającej się z jednego członka, wyznaczonego przez Ministra Skarbu, jednego przez pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i jednego przez Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 38.

Prezes ma zwierzchni nadzór nad całą działalnością Banku, przewodniczy w Radzie Banku i czuwa nad wykonaniem jej uchwał. Podpisuje w imieniu Rady nominacje członków Dyrekcji oraz wyższych urzędników Banku, których mianowanie zastrzeże sobie Rada.

Prezesowi Banku przysługuje prawo zawieszenia uchwały Rady, która zdaniem jego wykracza przeciw ustawom, statutowi Banku lub interesowi państwowemu, w szczególności zadaniom, wyrażonym w artykule 1. Zawieszoną uchwałę przedstawia Prezes Ministrowi Skarbu. O ile Minister Skarbu w terminie trzech dni potwierdzi sprzeciw Prezesa, zawieszona uchwała nie podlega wykonaniu.

Art. 39.

Minister Skarbu wyznacza członka Rady z wyboru, który w razie nieobecności Prezesa Banku zastępuje go w przewodnictwie na Walnym Zebraniu i w Radzie Banku.

Art. 40.

Przed objęciem urzędowania Prezes Banku składa na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej uroczyste ślubowanie, że będzie sprawował swoje obowiązki zgodnie z zadaniami i statutem Banku oraz wszelkimi siłami dążył do wypełnienia przez Bank jego zadań publicznych.

Takie samo ślubowanie składają członkowie Rady na ręce Prezesa Banku.

D. Dyrekcja.

Art. 41.

Dyrekcja Banku, będąca jego organem wykonawczym i administracyjnym, składa się z Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, wybranych przez Radę i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Członkowie Dyrekcji nie mogą być posłami i senatorami i nie mogą zajmować żadnych płatnych stanowisk poza Bankiem, z wyjątkiem przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

W czasie nieobecności Naczelnego Dyrektora zastępuje go jeden z Dyrektorów, wyznaczony przez Radę.

Uposażenie Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów jest stałe i nie może być uzależnione ani od zysków, ani od obrotów Banku i przedsiębiorstw w których Bank bierze udział (art. 56). Wysokość wynagrodzenia oznacza Rada Banku.

Art. 42.

Naczelnny Dyrektor lub jego zastępca bierze udział w obradach Rady bez prawa głosowania i przedstawia jej wszelkie wnioski Dyrekcji.

Art. 43.

Posiedzenia Dyrekcji zwołuje Naczelnny Dyrektor lub jego zastępca, zawiadamiając o tym Prezesa Banku. Prezes przewodniczy na posiedzeniu Dyrekcji, jeżeli jest na nim obecny. Uchwały zapadają prostą większością głosów członków Dyrekcji i powinny być zaprotokołowane, a protokół przedstawiony Prezesowi.

Jeżeli uchwała Dyrekcji nie jest, zdaniem Prezesa, zgodna z podstawowymi zamierzeniami Banku, może on wstrzymać jej wykonanie aż do decyzji Rady.

E. Komisja Rewizyjna.

Art. 44.

Walne Zebranie wybiera 5 członków Komisji Rewizyjnej i 3 zastępców (art. 23).

Członek Komisji Rewizyjnej winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać co najmniej 10 akcji imiennych Banku i być zapisany w księdze akcjonariuszów.

Komisja Rewizyjna rozpatruje w pierwszym kwartale każdego roku bilans Banku i składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu. Niezależnie od tego Komisja Rewizyjna może dokonywać w każdym czasie rewizji poszczególnych czynności Banku po uprzednim porozumieniu się z Prezesem Banku, który może również zażądać dokonania rewizji.

Komisja ma prawo żądać od Dyrekcji i od Rady Banku wszelkich wyjaśnień i okazania potrzebnych ksiąg i dowodów Banku.

Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego ze swego grona i uchwała swoje wnioski większością głosów. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność co najmniej 3 członków.

W razie ustąpienia członka Komisji Rewizyjnej wchodzi zastępca, który otrzymał największą ilość głosów. Zastępcy mogą być również powoływani do czynności rewizyjnych w razie nieobecności członka Komisji.

Członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości oznaczonej przez Walne Zebranie.

IV. Komisarz Banku.

Art. 45.

Ministrowi Skarbu przysługuje prawo mianowania Komisarza Banku oraz Zastępcy Komisarza. Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza, jest członkiem Rady Banku z urzędu.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza mogą brać udział w posiedzeniach Dyrekcji Banku z głosem doradczym oraz mają prawo żądania od władz Banku wszelkich wyjaśnień.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza otrzymują stałe uposażenie z funduszków Banku, ustalane przez Ministra Skarbu.

Do Komisarza Banku i jego Zastępcy nie stosują się postanowienia art. 29 statutu.

V. Przywilej emisji biletów Banku.

Art. 46.

Bank posiada do 31 grudnia 1954 r. wyłączny przywilej wypuszczania biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i posiadających nieograniczoną moc umarzania zobowiązań przez zapłatę, wyjąwszy wypadki, w których na mocy wyraźnego postanowienia ustawy lub umowy zapłata ma nastąpić w inny sposób.

Przywilej ten może być przedłużony na mocy osobnej ustawy.

Art. 47.

Bank będzie miał obowiązek wymiany wypuszczonych biletów bankowych na każde żądanie i w nieograniczonych ilościach na złoto w monetach lub sztabach.

Termin rozpoczęcia przez Bank obowiązkowej wymiany biletów na złoto według ustawowego stosunku zostanie oznaczony rozporządzeniem Rady Ministrów, wydanym na wniosek Ministra Skarbu, opierający się na uchwale Rady Banku.

Do czasu wejścia w życie wymiany w myśl ustępu pierwszego niniejszego artykułu Bank wymienia bilety bankowe na czeki zagraniczne według kursów Giełdy Pieniężnej w Warszawie z zachowaniem postanowień ustawy mone-tarnej i przepisów o obrocie pieniężnym z zagranicą.

Wymiana odbywa się tylko w siedzibie Banku w Warszawie.

Art. 48.

Bilety bankowe mogą być wypuszczane w odcinkach, których wysokość ustali Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Każdorazowo przed wypuszczaniem nowych odcinków musi być w Monitorze Polskim ogłoszony ich dokładny opis.

Art. 49.

Wycofanie z obiegu poszczególnych odcinków lub też wszystkich kategorii biletów bankowych ustala Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Terminy wymiany, po których upływie wycofane bilety zostają umorzone, ogłaszane będą w Monitorze Polskim i nie mogą być krótsze niż 6 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Równowartość nie przedstawionych w terminie do wymiany biletów przelewa się na dobro rachunku Skarbu.

Art. 50.

Fałszowanie biletów Banku podlega karom, przewidzianym w rozdziale XXVII kodeksu karnego z 1932 r.

Art. 51.

Łączna kwota znajdujących się w obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań ma być pokryta następującymi aktywami:

- a) złotem w monetach i sztabach;
- b) pieniędzmi zagranicznymi i dewizami (art. 54 ust. 2) płatnymi najdalej w ciągu 6 miesięcy;
- c) zapasem polskich monet srebrnych i bilonu; zapas ten nie może przekraczać 5% ogólnej sumy obiegu biletów bankowych;
- d) weksłami, warrantami, czekami i kuponami od papierów wartościowych (art. 58);
- e) pożyczkami na zastaw wartości wyszczególnionych w art. 63;
- f) biletami skarbowymi (art. 60);
- g) zapasem papierów procentowych, określonych w art. 54 punkt e);
- h) długiem Skarbu Państwa z tytułu kredytów przewidzianych w art. 55 względnie obligami, o których mowa w art. 55 punkt b).

Art. 52.

Bank obowiązany jest posiadać zapas złota w stosunku, odpowiadającym przynajmniej 40% sumy, o jaką obieg biletów bankowych łącznie ze stanem natychmiast płatnych zobowiązań przekracza kwotę 800 milionów złotych.

Rada Banku może za zgodą Ministra Skarbu podwyższać w zależności od sytuacji rynku pieniężnego wymienioną w ustępie pierwszym niniejszego artykułu granicę 800 milionów zło-

tych, jednak najwyżej do 1.200 milionów złotych.

Od zapasu złota potrąca się zobowiązania z tytułu pożyczek zabezpieczonych złotem Banku.

Art. 53.

Bank wymienia na każde żądanie złoto w monetach i sztabach na bilety bankowe według ustawowego stosunku z prawem potrącenia kosztów bicia, badania technicznego i innych opłat. Wysokość tego potrącenia, do czasu ustalenia go przez przepisy o wybijaniu polskich monet złotych, określać będzie Rada Banku.

VI. Czynności bankowe.

Art. 54.

Do zakresu działania Banku należy:

- a) dyskont weksli, warrantów, czeków i kuponów od papierów wartościowych (art. 58);
- b) udzielanie pożyczek na zastaw wartości wyszczególnionych w art. 63;
- c) kupno i sprzedaż złota;
- d) kupno i sprzedaż pieniędzy zagranicznych oraz dewiz, utrzymywanie za granicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności, przy czym Bank ma prawo oddawać w zastaw swój portfel wekslowy oraz inne wartości i redyskontować weksle krajowe lub zagraniczne;
- e) kupno i sprzedaż papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, notowanych na giełdach krajowych. Ogólna suma, zużyta na zakup tych papierów, nie może przekraczać 200 milionów złotych; kwota ta nie obejmuje papierów procentowych, zakupionych na lokatę funduszu zapasowego i funduszu emerytalnego;
- f) kupno i sprzedaż biletów skarbowych (art. 60);
- g) otwieranie rachunków żywych i przyjmowanie wkładów (art. 69);
- h) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały;
- i) inkasowanie weksli i innych dokumentów;
- j) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71);
- k) załatwianie wszelkich zleceń komisyjnych z dziedziny bankowej.

Do dewiz, w myśl punktu d), zalicza się: wierzytelności w bankach zagranicznych, czeki i przekazy na banki zagraniczne oraz weksle akceptowane przez firmy zagraniczne i płatne w ciągu 6 miesięcy.

Art. 55.

Na czas trwania przywileju emisyjnego Bank udziela Skarbowi Państwa następujących kredytów:

- a) bezprocentowego kredytu w otwartym rachunku, z którego Skarb Państwa korzysta do wysokości 150 milionów złotych;
- b) oprocentowanego amortyzacyjnego kredytu do wysokości 515 milionów złotych na konsolidację niektórych kredytów, udzielonych przez Bank w okresie od 1931 r. do chwili wejścia w życie niniejszego artykułu Bankowi Gospodarstwa Krajowego i Państwowemu Bankowi Rolnemu. Dług Skarbu Państwa z tytułu tego kredytu może być książkowy lub w całości bądź w części zamieniony na obligi Skarbu Państwa, względnie do wysokości 188 milionów złotych na gwarantowane przez Skarb Państwa obligi Przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” i Państwowego Funduszu Drogowego. Wierzytelności Banku z tytułu tego kredytu oprocentowane będą w wysokości 3% w stosunku rocznym. Sposób amortyzacji i pozostałe warunki tego kredytu ustali umowa Banku z Ministrem Skarbu.

Poza wypadkami, określonymi niniejszym statutem, Bank nie może dokonywać żadnych operacji, których wynikiem byłoby udzielenie Skarbowi Państwa kredytu.

Art. 56.

Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcji i udziałów, z wyjątkiem akcji lub udziałów przedsiębiorstw przygotowujących bilety bankowe, przedsiębiorstw, mających na celu budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwienie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 28 milionów złotych.

Ponadto Bank może brać udział w instytucjach międzynarodowych, mających na celu ułatwienie współpracy banków emisyjnych.

Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 57, Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników lub nie zostają nabyte na lokatę funduszu emerytalnego.

Bank nie może kupować na własny rachunek ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcji, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Bank może przyjmować własne akcje na dodatkowe zabezpieczenie swoich roszczeń, wynikających z czynności bankowych, wymienionych w art. 54 punkt a) i b) statutu, oraz jako kaucje na zabezpieczenie operacji objętych czynnościami Zastępstw Banku Polskiego.

Art. 57.

Bank może nabywać na własność nieruchomości i przejmować wierzytelności hipoteczne i inne prawa rzeczowe w drodze świadczenia w zamian zapłaty, przelewu lub egzekucji tylko na pokrycie i zabezpieczenie swoich należności wątpliwych lub nie zapłaconych w terminie. Bank obowiązany jest pozbyć się tych praw najpóźniej w przeciągu roku od daty nabycia. Przedłużenie terminu może nastąpić jedynie za zgodą Prezesa Banku.

Art. 58.

Bank dyskontuje:

- a) weksle, powstałe z dokonanych obrotów gospodarczych. Weksle te mają być w chwili przyjęcia płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy w miejscowościach, w których Bank ma swój Oddział lub Zastępstwo, przy czym winny być opatrzone z zasady co najmniej trzema, a wyjątkowo tylko dwoma podpisami osób, całkowicie zasługujących na zaufanie. Weksle rolnicze mogą być 6-miesięczne. Weksle zabezpieczone rejestrowym zastawem rolniczym oraz weksle, wynikające z udzielonych przez instytucje kredytowe zaliczkowych kredytów na sprzedaż płodów rolnych, mogą być 9-miesięczne; również 9-miesięczne mogą być weksle, pochodzące z kredytów sezonowych, zaciągniętych przez przedsiębiorstwa tych związanych z rolnictwem gałęzi przemysłu, które ustali Rada Banku;
- b) warranty płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy i opatrzone co najmniej dwoma podpisami osób lub firm, całkowicie zasługujących na zaufanie;
- c) чеки na krajowe instytucje kredytowe;
- d) kupony od papierów wartościowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia zdyskontowania.

Bank nie jest obowiązany do wyjawiania powodów niedokonania dyskonta.

Art. 59.

Dyskont wartości, wymienionych w art. 58, odbywa się w całym Państwie według jednolitej stopy dyskontowej, ustalonej przez Radę Banku i ogłaszanej w Monitorze Polskim.

Art. 60.

Bank może kupować i sprzedawać bilety skarbowe, dopuszczone do obrotów giełdowych. Ogólna suma biletów skarbowych, posiadanych przez Bank, nie może przekraczać kwoty 400 milionów złotych. Kwota ta nie obejmuje biletów skarbowych, zakupionych na lokatę funduszu zapasowego i funduszu emerytalnego.

Art. 61.

Dla oceny weksli i innych wartości powołuje się Komitety Dyskontowe.

Komitety Dyskontowe rozstrzygają większością głosów o przyjęciu weksli i innych wartości w granicach kredytów przyznanych poszczegól­nym podawcom.

Przewodniczącymi Komitetu Dyskontowego są kierownicy Oddziałów Banku. Przewodniczący mogą odmówić przyjęcia weksli lub innych wartości, zaaprobowanych przez większość Komitetu, jednak na żądanie Komitetu przekazują te sprawy do rozstrzygnięcia Dyrekcji Banku.

Art. 62.

Członków Komitetów Dyskontowych powołuje Rada Banku spośród osób, posiadających znajomość stosunków rolniczych, przemysłowych i handlowych danego okręgu, przy czym zasięga opinii zrzeszeń gospodarczych. Rada dba o to, by różne gałęzie wytwórczości, zarówno z uwagi na jej rodzaj, jak i na wielkość przedsiębiorstw były reprezentowane w Komitetach Dyskontowych.

Członkowie Komitetów są powoływani na trzy lata, przy czym po upływie tego terminu mogą być mianowani ponownie.

Obowiązki swe pełnią bezpłatnie.

Członkowie Komitetów obowiązani są postępować z największą bezstronnością i sumiennością i zachować najściślejszą dyskrecję o naradach Komitetu. Żaden członek Komitetu nie może wydawać opinii, głosować lub wpływać na innych członków Komitetu w sprawie przyjęcia weksli i innych wartości podpisanych przez firmę, w której interesach uczestniczy w jakikolwiek sposób. Członkowie Komitetu składają przed objęciem swych funkcji na ręce Prezesa Banku lub osoby przez niego upoważnionej uroczyste ślubowanie, którego rotę ustala Rada Banku.

Krewni pierwszego stopnia, wspólnicy i pracownicy przedsiębiorstw członków Rady Banku i Komitetów Dyskontowych nie mogą być powoływani do tych Komitetów.

Art. 63.

Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg czasu nie dłuższy niż 3 miesiące na zastaw:

- a) papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, notowanych na giełdach krajowych;
- b) weksli, odpowiadających warunkom art. 58 punkt a) i płatnych w kraju lub za granicą w walucie polskiej lub zagranicznej w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, a w odniesieniu do tych weksli, jakie w myśl art. 58 punkt a) mogą być 9-miesięczne, płatnych w terminie nie dłuższym niż 9 miesięcy;

- c) dewiz, odpowiadających warunkom art. 54 ust. 2.

Ogólny stan udzielonych pożyczek i przyznanych kredytów, w myśl niniejszego artykułu, nie może przekroczyć kwoty 300 milionów złotych.

Art. 64.

Zastaw, zabezpieczający pożyczkę, zostaje ustanowiony przez oddanie przedmiotu zastawu Bankowi przy deklaracji, w której zastawca wyraża zgodę na sprzedaż oddanego w zastaw przedmiotu w trybie art. 67 niniejszego statutu.

Art. 65.

Rada Banku ustala jednolitą stopę procentową od pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawem oraz oznacza, jakie papiery wartościowe i w jakim procencie swojej wartości mogą być przyjmowane do zastawu.

Stopa procentowa od pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawem, powinna być co najmniej o $\frac{1}{2}\%$ wyższa od stopy dyskontowej.

Art. 66.

O ile dłużnik chce spłacić jakikolwiek dług wobec Banku przed terminem, otrzyma za pozostały czas płatności długu zwrot odsetek, według zasad ustalanych przez Radę Banku.

Art. 67.

Jeżeli pożyczka zabezpieczona zastawem nie została spłacona w ciągu 10 dni po ustalonym terminie, wówczas Bank ma prawo sprzedać przedmiot zastawu bez stawiania dłużnika w zwłoce i bez zawiadamiania go o sprzedaży. Bank może dokonać sprzedaży na giełdzie, w drodze licytacji publicznej lub skupić przedmiot zastawu na własny rachunek po kursie giełdowym, obliczonym według średniej ceny dnia, w którym Bank wysła zastawcy zawiadomienie o dokonanym skupie.

Termin, w którym Bank może sprzedać przedmiot zastawu, zależy od uznania Banku.

Nadwyżkę, powstałą po potrąceniu należności Banku z tytułu pożyczki i kosztów sprzedaży zastawu, zwraca się dłużnikowi.

Bank ma prawo zwrócić się bezpośrednio do dłużnika z żądaniem zwrotu długu nie spłaconego w terminie, niezależnie od tego, czy skorzystał z praw, ciążących na zastawionym przedmiocie.

Art. 68.

Przyjęte na zabezpieczenie należności Banku zastawy nie podlegają zajęciu w poszukiwaniu jakichkolwiek należności prywatnych, skarbowych czy innych, a w razie upadłości dłużnika nie mogą być przekazane do masy upadłościowej przed całkowitym zaspokojen-

niem przypadających Bankowi należności z tytułu udzielonej na ich zastaw pożyczki w kapitale, procentach i kosztach. Skutkiem tego sprzedaż zastawu na pokrycie należności Banku, zarządzona na mocy art. 67, nie może być wstrzymana przez żadne czynności prawne.

Art. 69.

Bank może przyjmować za zwykłym potwierdzeniem pieniądze i banknoty krajowe i zagraniczne, bez oprocentowania, na rachunki bieżące do zwrotu na każde żądanie, albo z oznaczeniem terminu zwrotu.

Za zgodą Ministra Skarbu Bank może również przyjmować wkłady procentowe, lecz tylko od własnych pracowników oraz członków władz Banku.

Bank może bez podania powodów odmówić otwarcia rachunku i przyjęcia wkładu, jak również otwarty już rachunek zamknąć.

Art. 70.

Bank obowiązany jest na żądanie Ministra Skarbu przyjmować bezpłatnie wpłaty na rachunek Skarbu Państwa i dokonywać bezpłatnie wszelkich wypłat z tego rachunku, ponadto zaś może załatwiać komisowo wszelkie operacje na rachunek Skarbu Państwa, o ile z tych operacji nie wynika saldo, obciążające Skarb Państwa.

Art. 71.

Bank przyjmuje na przechowanie złoto, gotówkę oraz dowody nieopieczętowane, a papiery wartościowe — na przechowanie i do administracji.

Art. 72.

Wystawione przez Bank kwity depozytowe są przenośne w drodze cesji, o ile inny tryb postępowania nie był ustalony przy złożeniu depozytu. Bank może zażądać sądowego lub notarialnego uwierzytelnienia cesji.

Art. 73.

Przy czynnościach bankowych Bank kieruje się postanowieniami niniejszego statutu, a w braku ich stosuje przepisy prawa obowiązującego.

Zakres oraz sposoby dokonywania czynności bankowych, statutem dozwolonych, ustala Rada Banku.

VII. Sprawozdanie, bilans i rozdział zysków.

Art. 74.

Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu, stosownie do przepisów, obowiązujących w tej mierze banki akcyjne.

Art. 75.

Z całego czystego rocznego zysku przeznacza się 10% na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20% kapitału zakładowego; w następnych latach przeznacza się na ten cel 5% aż do chwili, gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego.

Z reszty wydziela się przede wszystkim akcjonariuszom dywidendę nie wyższą niż 6%. Jeśli, po potrąceniu na fundusz zapasowy, zysk nie przekroczy 12% kapitału zakładowego, to z części zysku, pozostałej po odliczeniu 6% dywidendy, przeznacza się połowę dla akcjonariuszów na superdywidendę a połowę dla Skarbu Państwa. O ile zysk, wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy, przekracza 12% kapitału zakładowego, to z nadwyżki, pozostałej po odliczeniu 6% dywidendy, 3% superdywidendy i 3% dla Skarbu Państwa, przypada $\frac{1}{3}$ na dalszą superdywidendę, a $\frac{2}{3}$ dla Skarbu Państwa.

Walne Zebranie może na wniosek Rady Banku całość lub część kwoty, przewidzianej na superdywidendę, przeznaczyć na rezerwę na uzupełnianie w latach następnych dywidendy oraz superdywidendy do łącznej wysokości 8%, jeżeli zyski Banku za dany rok operacyjny nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 6% i superdywidendy w wysokości 2%.

O ile zyski roczne nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 4%, zaś fundusz zapasowy wynosi więcej niż 10% kapitału zakładowego, to można z niego uzupełnić dywidendę do 4%.

Art. 76.

Fundusz zapasowy jest przeznaczony na pokrycie strat i odpisów, nie dających się pokryć z rocznych zysków oraz na uzupełnienie dywidendy do 4% (art. 75).

Fundusz zapasowy ulega zmniejszeniu o straty, wynikłe na lokacie tegoż funduszu do dnia 31 grudnia 1938 r.

Co najmniej połowa funduszu zapasowego musi być lokowana w papierach państwowych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Art. 77.

Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają do 31 grudnia 1954 roku żadnym podatkom.

Art. 78.

Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

- a) bilans i roczne zamknięcie rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnym Zebraniem;

- b) skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie.

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. Po stronie czynnej:

- a) złoto;
- b) pieniądze zagraniczne i dewizy;
- c) polskie monety srebrne i bilon;
- d) portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów;
- e) pożyczki i kredyty zabezpieczone zastawami;
- f) portfel biletów skarbowych;
- g) portfel papierów procentowych;
- h) dług Skarbu Państwa z tytułu kredytu bezprocentowego;
- i) dług Skarbu Państwa z tytułu oprocentowanego kredytu amortyzacyjnego (z podziałem na dług książkowy i dług zamieniony na obligi Skarbu Państwa, względnie na obligi, wymienione w art. 55 punkt b);
- j) nieruchomości i ruchomości;
- k) inne aktywa.

B. Po stronie biernej:

- a) kapitał zakładowy;
- b) fundusz zapasowy;
- c) bilety bankowe w obiegu;
- d) rachunki żyrowe (z podziałem na rachunki: kas państwowych, banków i innych instytucji kredytowych, pozostałe rachunki żyrowe) i inne natychmiast płatne zobowiązania;
- e) inne pasywa.

VIII. Likwidacja Banku.

Art. 79.

Bank Polski może się zlikwidować na mocy uchwały, powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych, na specjalnie w tym celu zwołanym Walnym Zebraniu, którego porządek obrad z wyszczególnieniem sprawy likwidacji Banku, został ogłoszony co najmniej na 4 tygodnie przed tym. Przez czas trwania przywileju emisyjnego uchwała o likwidacji wymaga zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 80.

W razie wygaśnięcia przywileju lub wcześniejszego zlikwidowania Banku, Skarb Państwa może na mocy osobnej ustawy przejąć w całości lub częściowo Bank według sprawdzonej przez Ministra Skarbu bilansowej wartości.

Art. 81.

W razie przejęcia Banku przez Skarb, ustaloną wartość Banku wypłaca się akcjonari-

szom na ręce Rady Banku, która zastępuje ich interesy przy obrachunku i której uprawnienia gasną z chwilą dokonania tej wypłaty, o ile chodzi o sprawy, wynikające z przejęcia Banku przez Skarb.

Art. 82.

O ileby wygaś przywilej emisyjny Banku, a Rząd nie skorzystał z przysługującego mu prawa przejęcia, lub wyłączył szczególne agendy Banku spod tego przejęcia, wówczas Walne Zebranie może uchwalić dalsze prowadzenie Banku z wykluczeniem czynności emisyjnych i wszystkich uprawnień i zobowiązań, związanych z przywilejem emisyjnym, oraz wszelkich innych szczególnych uprawnień Banku. Prawo do firmy Banku Polskiego przechodzi wówczas na Skarb Państwa, a Walne Zebranie dotychczasowych akcjonariuszów winno uchwalić nowy statut, na którego zasadzie Bank podlegać będzie tym samym normom prawnym, co inne banki akcyjne. Rząd nie może odmówić zatwierdzenia statutu Banku, o ile statut ten odpowiadać będzie ogólnym warunkom.

Art. 83.

Uchwała o dalszym prowadzeniu Banku jako zwyczajnego banku akcyjnego wymaga większości $\frac{2}{3}$ głosów Walnego Zebrania.

Art. 84.

O ile nie nastąpi przejęcie Banku przez Skarb, likwidacja jego odbywa się według zasad prawnych, stosowanych w ogóle do likwidacji spółek akcyjnych.

IX. Szczególne uprawnienia Banku.

Art. 85.

Bank Polski jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od wszelkich opłat stemplowych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Art. 86.

Wszelkie dowody, wystawiane przez Bank, są wolne od opłat stemplowych.

Art. 87.

Księgi Banku i inne zapisy, wchodzące w skład księgowości Banku oraz wyciągi z nich uwierzytelnione przez Bank, mają moc dowodową dokumentów publicznych, a dokumenty, stwierdzające zobowiązania z oświadczeniem Banku, że oparte na nich roszczenie jest wymagalne i prawnie dojrzałe do egzekucji, mają moc tytułów egzekucyjnych.

Klauzulę wykonalności tym tytułom nadaje właściwy sąd grodzki według przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 88.

Bank nie podlega wpisowi do rejestru handlowego.

Art. 89.

Skargi przeciw Bankowi można wnosić tylko przed właściwym sądem w Warszawie.

Art. 90.

Wszelkie spory między Rządem a Bankiem, wynikające z zastosowania przepisów niniejszego statutu oraz udzielonego nim przywileju, rozstrzyga ostatecznie Komisja Rozjem-

cza z wyłączeniem wszelkich dalszych kroków prawnych.

Komisja Rozjemcza składa się z Prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego i 4 członków, z tych dwóch mianowanych przez Prezesa Rady Ministrów, a dwóch przez Radę Banku.

Komisja Rozjemcza wydaje orzeczenie zwykłą większością głosów, po uprzednim wysłuchaniu przedstawicieli Rządu i Rady Banku. W razie jednakowej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisja Rozjemcza nie jest związana w swym postępowaniu żadnymi przepisami, obowiązana jest jednak orzeczenie swoje uzasadnić.

297

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1939 r.

o ogłoszeniu jednolitego tekstu ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 24 marca 1939 r. o zmianie ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 143) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 4, poz. 37) z uwzględnieniem zmian, wynikających z ustawy z dnia 24 lutego 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 98) oraz z ustawy z dnia 24 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 143).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Załącznik do obw. Min. Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. (poz. 297).

U S T A W A

z dnia 24 marca 1933 r.

o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Art. 1.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczania biletów skarbowych. Ogólna suma każdorazowo znajdujących się w obiegu biletów skarbowych nie może przekraczać 650.000.000 złotych.

Art. 2.

Bilety skarbowe są wolne od podatku od kapitałów i rent.

Art. 3.

Bilety skarbowe mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne, i mogą być używane do lokowania kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jako też kapitałów fundacyjnych, kościelnych,

korporacji publicznych, kaucyj cywilnych i woj-skowych.

Art. 4.

Bilety skarbowe nie podlegają działaniu ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 406) zgodnie z pkt 2 art. 13 tejże ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 637).

Art. 5.

Bilety skarbowe ulegają przedawnieniu po upływie lat 10 od dnia ich płatności.

Art. 6.

(1) Wysokość oprocentowania biletów skarbowych ustala Minister Skarbu w drodze obwieszczeń, ogłaszanych w Monitorze Polskim.

(2) Wszystkie inne warunki emisji, a w szczególności wysokość odcinków oraz terminy wypuszczenia i płatności biletów skarbowych ustala Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

(3) W razie sprzedaży biletów skarbowych za granicę bilety te mogą opiewać na pieniądze zagraniczne.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości w Drukarni Państwowej w Warszawie.

Cena numeru niniejszego 40 gr. Prenumerata Dziennika Ustaw R. P. wynosi w kraju 8 zł kwartalnie (32 zł rocznie). Władze, urzędy i instytucje państwowe oraz władze samorządu terytorialnego opłacają 6 zł kwartalnie (24 zł rocznie). Do prenumeraty zagranicznej dolicza się 4 zł kwartalnie (16 zł rocznie) tytułem porta pocztowego. Prenumeratę wpłacać należy z góry przed początkiem każdego kwartału, pół-

roczną lub roku. Zamówienia na prenumeratę jak również na numery pojedyncze wykonywa się jedynie po wpłaceniu należności. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych niewłaściwie nie uwzględnia się. 107364

Wpłaty należy wnosić do P. K. O. na konto czekowe Dziennik Ustaw R. P. Nr 30-130 lub do Redakcji Dziennika Ustaw R. P. w Warszawie, ul. Długa 50.